

Routebeschrijving

Deze route start in Willemstad. Je kunt gratis parkeren op de parkeerplaatsen bij de Lantaardijk en het Havenhoofd. Volg vanuit het centrum de fietsroute naar knooppunt **23**.

Vervolg de route naar knooppunt **30**.

Vervolg vanaf knooppunt **30** de route naar knooppunten **41** en **42**. Tussen deze twee punten fiets je door het centrum van Klundert. Na de bebouwde kom, fiets je nu op de Stoofdijk richting knooppunt **42**.

Vervolg nu de route naar de knooppunten **32**, **12** en **11**.

Ga bij knooppunt **11** richting knooppunt **10**. Echter, in het centrum van Fijnaart, volg vanaf de T-kruising Kadedijk/Voorstraat de Molenstraat naar Heijningen.

Ga op de kruising Molenstraat/Oudemolensedijk/Oude Heijningesdijk linksaf naar het dorp Heijningen. Bij de afslag Willemstad fiets je even de dijk af naar het begin van de Oude Heijningesweg zodat je uitkomt bij **must see 7**.

Ga terug de dijk op naar Heijningen en vervolg de route. Je gaat nu naar knooppunt **62** en vervolgens naar **60** waarbij je langs Fort Sabina komt.

Komende van Fort Sabina, vervolg de fietsroute naar knooppunt **60** en daarna naar **63** en richting knooppunt **23**.

Je komt nu terug in de vesting Willemstad en aan het einde van deze fietsroute.

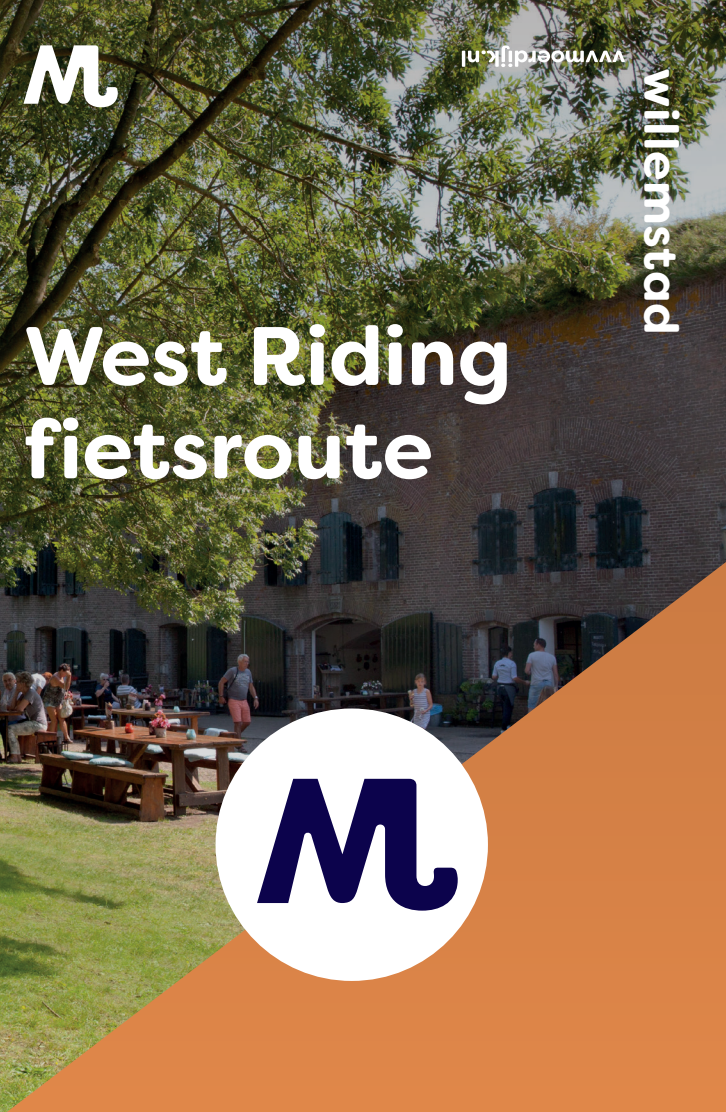
Deze route kwam tot stand met hulp van Willem van Dranen, namens de gezamenlijke heemkundige kringen in de gemeente Moerdijk.

Uitgave: VVV Moerdijk april 2020

Vormgeving: ik-ook

Beeld: VVV Moerdijk, Marcel Otterspeer, Lieske Meima - Zuiderwaterlinie

Niets van deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie. Bij de samenstelling van deze brochure is uiterste zorgvuldigheid betracht. De redactie kan geen verantwoordelijkheid nemen voor eventuele onjuistheden.

West Riding fietsroute

In het spoor van de Geallieerde bevrijders van Noordwest-Brabant.

willemstad

vvvmoerdijk.nl

willemstad

Over de route

Deze route vormt een herinnering aan de bevrijding van Noordwest-Brabant in november 1944. Dat gebied komt grotendeels overeen met de huidige gemeente Moerdijk. De route is vernoemd naar de Britse 49e (West Riding) infanteriedivisie die in de Tweede Wereldoorlog dit deel van de Brabantse Westhoek bevrijdde.

Bevrijding van Willemstad

Begin november 1944 was Willemstad één van de laatste Duitse bolwerken in West-Brabant. Het stadje werd zwaar beschoten, de inwoners moesten vluchten naar onder meer de bunkers, het kruithuis en de forten De Hel en Sabina. Op 6 november stonden de geallieerden voor de vesting. Een wapenstilstand werd bereikt om burgers veilig de vesting te doen verlaten. De meeste evacués liepen naar Fijnaart en gingen dan per vrachtauto naar Breda. Een dag later gaven de Duitsers zich over en Willemstad werd bevrijd. De verwoestingen waren groot, maar door de veilige schuilplaatsen en de evacuatie vielen er relatief weinig slachtoffers.

Klundert in brand

Tijdens de gevechten tussen de Duitsers en de Geallieerden raakte het centrum van de vestingstad Klundert in november 1944 zwaar beschadigd. Tweederde van de huizen werd vernield, bijna het hele centrum was weg. Op zondag 5 november 1944 trokken Engelse soldaten het brandende Klundert binnen. Bijna tachtig inwoners kwamen bij de oorlogshandelingen om het leven.

Bevrijding van Fijnaart

Tot november 1944 was het dorp Fijnaart redelijk ongeschonden de oorlog doorgelopen. In die maand bliezen de Duitsers de torens van de Hervormde en Katholieke kerken op. Zware beschietingen volgden en onder de bevolking vielen circa twintig doden en vele gewonden. De Engelsen bereikte de Voorstraat in de vroege ochtend van 4 november. Veel gebouwen waren beschadigd door het oorlogsgeweld.

Meer info? Check vmmoerdijk.nl

Must see Dit kom je tegen!

1. Belgische begraafplaats

Op de begraafplaats bij de rotonde, liggen 159 Belgische militairen begraven. De meesten (134) waren krijsgevangenen van de Duitsers en werden per schip naar gevangenkampen vervoerd. Zij kwamen om toen hun schip, de Rhenus 127, op 30 mei 1940 in het Hollands Diep op een mijn liep. Later werden hier 25 andere Belgen begraven die elders waren gesneuveld.

2. Bunkercomplex

Aan het eind van de Raadhuisstraat zijn de vestingwerken uit de 19e eeuw. Ter verdediging van de ingang van het Hollands Diep, bouwden de Duitsers op de oude vestingwallen van Bastion Holland twee geschutbunkers. Willemstad was in de Tweede Wereldoorlog onderdeel van de Atlantikwall.

3. Crashlanding Spitfire

Achter de huidige rioolzuiveringsinstallatie aan de Oostdijk maakte een Belgische Spitfire een noodlanding; zie het herdenkingspaneel bij de inrit naar de rioolzuiveringsinstallatie.

4. Gecrashte Boston

Net voorbij de bebouwde kom van Klundert is rechts de crashlocatie van een Canadese bommenwerper. Zie het informatiepaneel bij knooppunt 42.

5. Neergekomen Glider

Net voor het viaduct over de A59, achter de boerderij rechts (Mariahoeve), kwam een Engelse Glider neer; zie het herdenkingspaneel.

6. Nieuwemolen

Net voorbij de huidige rotonde, de locatie van de voormalige nieuwe molen, is deze foto gemaakt van Britse militairen van het 4e bataljon Hallamshire, op weg naar Oudemolen.

Belgische begraafplaats

Lantaarndijk (bij de rotonde)
Willemstad
www.bel-memorial.org

Bunkercomplex

Bastion Holland op de vestingwallen
Willemstad
www.tracesofwar.nl

Nieuwemolen

T-kruising Molenstraat-Oude
Heijningesdijk-Oudemolensdijk
www.canonvanmoerdijk.nl/wo-II-bevrijding
www.plaatsengids.nl

Fort Sabina en bistro De Kletsmaajoor

Fortweg 1
Heijningen
www.fortsabina.nl

Tankmuur

Informatiebordje op zijkant tankmuur
Voet- en fietspad Singel
Willemstad
www.tracesofwar.nl

7. Noodlanding Dakota

Op 17 september 1944 kwam naast de Oude Heijningesweg een Amerikaanse Skytrain (beter bekend als Dakota) neer. Zie het herdenkingspaneel ter plaatse.

8. Fort Sabina

Gebouwd begin 19e eeuw, werd in de 2e WO door de inwoners van Heijningen en de Stadsdijk als schuilplaats gebruikt. Een Duitse patrouille uit Goeree-Overflakkee poogde het fort in te nemen in de nacht van 21 januari 1945. Na een vuurgevecht werden twee Canadese militairen gevangengenomen, waarbij een van hen

zwaargewond raakte en later overleed. Op het terrein in het fort is een herdenkingsbordje voor de overleden Canadees.

9. Tankmuur

Tijdens Tweede Wereldoorlog legden de Duitsers een tankmuur aan op de Westdijk. Het doel was het afsluiten van de weg voor vijandelijke tanks en voertuigen richting Willemstad.

